

faa tillade mig at vise hen til vor Herredsinddeling fra Middelalderen, vise hen til den Betydning, som Sædemænd og Rævningsdengang havde, og som de jo ogsaa ville faae, naar Loven om Rævnings Indførelse i Mispjærningsfager engang bliver vedtagen. Den ærede Forslagsstiller udtalte sig idag om det Vanskelige i at forene Amtmændenes nærværende Function, som Justitsembedsmand, og deres Function i Amtkommunernes Anliggender; men det kan jeg ikke rime sammen med hans Stiftsdistricter, hvor Stiftsbefalingsmanden, der endnu har flere Forretninger end Amtmanden, tillige skulde være Formand for en langt større Kommunekreds, end den nærværende har; derimod er jeg ganske enig med ham i, hvad han udtalte idag, at naar den kommunale Forvaltning bliver tagen bort fra Amtmanden, at der maaskee da kunde inddrages endeel af Amtmandsposterne. Der er et Punkt, som har en stor Betydning i den kommunale Udvikling, som den ærede Forslagsstiller har berørt, men hvorved han har søgt at indskrænke endogsaa vor ældre kommunale Udvikling, det er Raadstueforsamlingen i Kjøbstæderne, som han har meent at burde indskrænke blot for Localets Skyld, thi jeg kan ikke finde anden Grund; jeg havde ønsket, at han ikke blot havde holdt paa dem, men at han endogsaa havde udvidet sliche Forsamlinger til Landet, da det er i Overensstemmelse med vor gamle traditionelle kommunale Udvikling, Noget, som endnu er bevaret i det Slesvigske, hvor Communaludviklingen har fortsat sig fra den tidligere Middelalders Tid ligesom i det egentlige Kongerige i Kjøbstæderne, og som har stor Betydning, hvor et vigtigt Anliggende skal forhandles i Communerne. — Som sagt, jeg kan heller ikke paa nogen Maade gaae ind paa dette Forslag i dets Heelhed, og maa paa det ivrigste være imod denne Sammenblanding af statslig og communal Forvaltning; men jeg har det Haab, at vi dog kunne bringe Noget ud deraf, og at vi navnlig kunne bringe en communal Valglov og en Lov om Communerne's Competence ud deraf, og at, naar den nærværende høitågtede Indenrigsminister med sit administrative Talent, og med sit grundige Kjendskab til de kommunale Forhold ikke blot

i det egentlige Danmark, men ogsaa i det Slesvigske, hvor der navnlig er faa mange Elementer til en rigere Udvikling, vil tage sig af dette Forslag, ville vi komme langt videre i den kommunale Udvikling, end vi nu ere.

Jesperen: Nu har den ærede Forslagsstiller faaet Tak af to Talere for sit Arbejde; jeg troer, at dermed kan det være nok. Naar jeg skulde føie min Tak til, maatte jeg gjøre det til en nødvendig Fordring, at jeg i dette Arbejde fandt Grundloven fyldestgjort. Det er den første Pligt for enhver Rigsdagsmand; vi have aflagt Ed paa Grundloven, og vi maae ikke her komme frem med Noget, som er postitivt stridende imod den. Jeg har med Flid studeret dette Forslag, og jeg vil aabent sige, at dette er et besværligt Arbejde. Det er ikke alene besværligt paa Grund af Sproget i Forslaget, hvilket er vanskeligt at arbejde sig igjennem; det er besværligt paa Grund af de ideelle Gjentagelser, som paa mange Steder endogsaa blive til Modsigelser; og det er besværligt, fordi Forslaget, efter min Overbeviisning, indeholder Meget, som aldrig retligen finder sin Plads i en Communallov, og som forstyrrer Opmærksomheden for det Vigtige. Jeg sigter ved dette Overflodige navnlig til Alt hvad der angaaer Forretningsregulativet, hvor Forslagsstilleren synes at have seet hen til vore nu bestaaende Communallove, i hvilke man finder en Mængde Paragrapher, der f. Ex. begynde saaledes: „Dagen og Klokketallet skal være bekendtgjort o. s. v.“; her er Meget, som smager af det Samme. Jeg troer, at en Forretningsorden har slet Intet i en saadan Lov at gjøre, men at der blot skal staae, at enhver Communalautoritet fastsætter selv sin Forretningsorden; saaledes har Grundloven baaret sig ad, saaledes skal Communalloven ogsaa gjøre. — Det forekommer mig, at man i dette Lovforslag finder 3 Hovedpunkter: det første om Valgretten og Valgbarheden i Kommunen, det andet om Communalbyrderne's Fordeling og det tredje om Communalraadene's Sammensætning og Virksomhed. Om enhver af disse 3 Hoveddele skal jeg tillade mig nogle Bemærkninger.

Jeg er enig med den ærede Forslagsstiller i, at der til Valgret i Communerne maa kræ-